

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
टेकु, काठमाडौं

आकस्मिक बाढीको प्रतिकार्यका प्रमुख गतिविधिहरूको प्रतिवेदन

प्रतिवेदन अवधि: २३ भाद्र २०८३

प्रतिवेदन नं : ११

भोटेकोशी नदीमा आएको विनाशकारी बाढीपछात् स्वरुप प्रतिकार्यका सम्बन्धमा पत्रकारसँग अन्तक्रिया कार्यक्रम

राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सुचना तथा सञ्चार केन्द्रद्वारा आयोजित अन्तक्रिया कार्यक्रममा निमित्त महानिर्देशक डा. अनुज भट्टचनको अध्यक्षतामा भएको थियो ।

स्वास्थ्य सेवा विभागका महाशाखा प्रमुखज्यूको समुपस्थितिमा भएको कार्यक्रममा सम्बन्धित शाखाका तर्फबाट हालसम्म भएको प्रगति तथा गरिएका कार्यहरूका बारेमा जानकारी गराइएको थियो । साथै पत्रकाज्यूहरूबाट सोधिएका जिज्ञासा तथा सुझावहरूका सन्दर्भमा सम्बोधन गरिएको थियो ।

इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा

- प्रभावित क्षेत्रमा SORMAS मार्फत ज्वरो तथा झाडापखालाजन्य केसहरूको नियमित अनुगमन जारी, विस्तृत विवरण अनुसूचीमा समावेश गरिएको
- गत २४ घण्टामा कुल ८३ वटा केस रिपोर्ट भएका छन्:
 - १६ वटा Fever
 - ६६ वटा Fever with Cough
 - ० वटा Fever with Rash
 - १ वटा Acute Gastroenteritis (AGE)
 - जनावरको टोकाइको केस रिपोर्ट नभएको
- सम्भावित इन्फ्लुएन्जा संक्रमणको पहिचान तथा निगरानीका लागि होलिडिड सेन्टर र समुदायस्तरमा RDT परीक्षण गर्ने तयारी गरिएको छ।
- सम्बन्धित स्थानीय तहबाट ज्वरो तथा झाडापखालाजन्य केसहरूको उचित व्यवस्थापन भइरहेको।
- नोट: जनस्वास्थ्य सम्बन्धि उपायहरू अपनाइनुका साथै थप अनुसन्धान तथा अनुगमन कार्य भइरहेको।
- भोटेकोशी बाढी प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा स्वास्थ्य क्षेत्रका गतिविधिमा समन्वय र सहकार्य सुदृढ गर्न स्वास्थ्य विकास साझेदार (HDP) संस्थाहरूसँग समन्वयात्मक बैठक सम्पन्न गरी प्रतिकार्यको अवस्था, आवश्यकताहरू तथा Health Sector Response Plan बारे छलफल गरिएको।

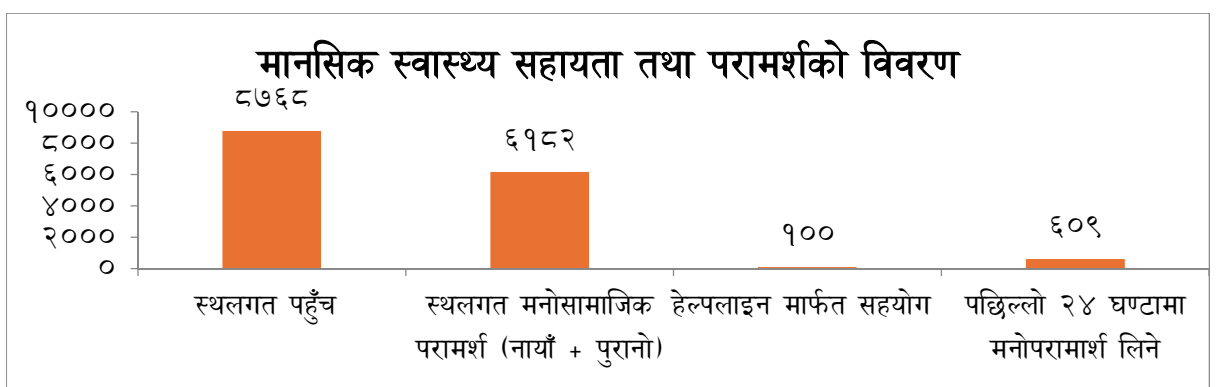

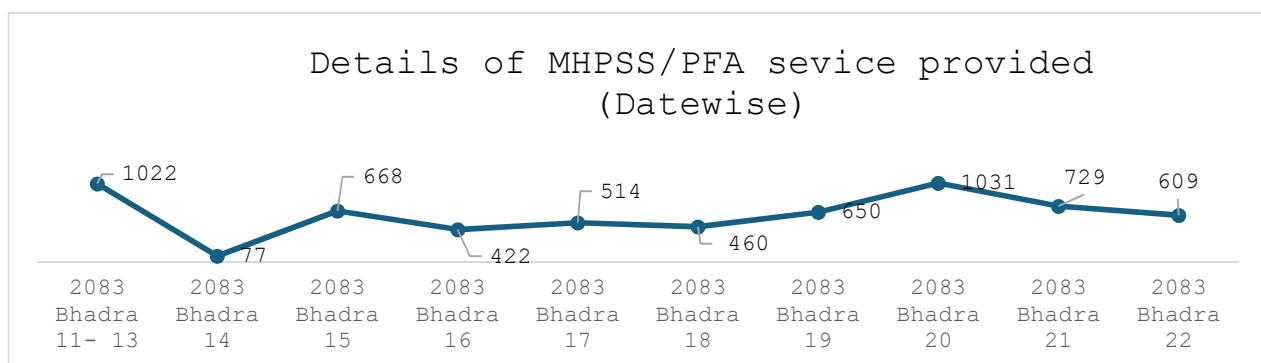
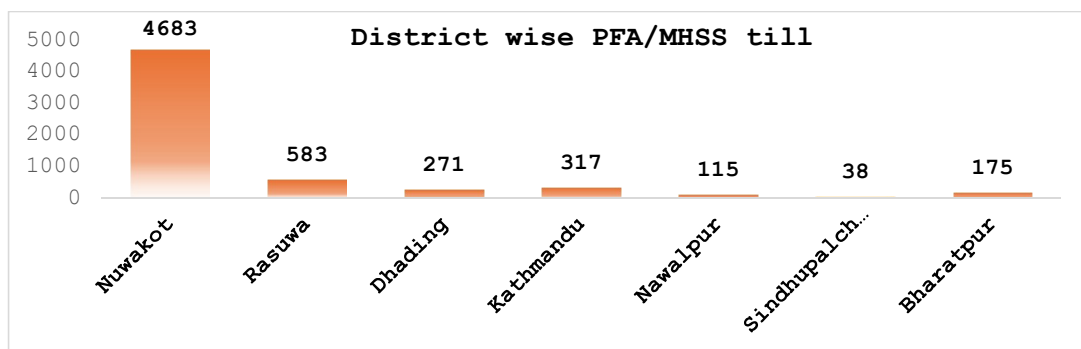
मनोसामाजिक परामर्श

- नुवाकोट, रसुवा, काठमाडौँ, धादिङ्ग होल्डीङ्ग केन्द्र, अस्पताल तथा प्रभावित समुदायहरूमा MHPSS तथा PFA सेवा निरन्तर रूपमा सञ्चालनमा रहेको छ।
- नसर्ने रोग रोकथाम सम्बन्धी सेवाहरूको समन्वयका लागि बहुसरोकारवाला बैठक सम्पन्न गरि आगामी कार्यहरूलाई योजना निर्माण क्रममा रहेको छ।
- बालबालिका, किशोरकिशोरी तथा प्रभावित परिवारलाई लक्षित गरी समूह परामर्श तथा उपचारात्मक मनोसामाजिक गतिविधि सञ्चालन भइरहेको छ।
- मानसिक स्वास्थ्यसम्बन्धी IEC सामग्री वितरण तथा विशेषज्ञ सेवाका लागि रेफरल प्रणाली सुदृढीकरण भइरहेको छ।
- मनोचिकित्सक तथा क्लिनिकल मनोविद्सहितको विशेषज्ञ टोलीद्वारा मानसिक स्वास्थ्य सेवा आवश्यकताको पहिचान, मूल्याङ्कन तथा आवश्यक सहायता प्रदान भइरहेको छ।
- मानसिक स्वास्थ्य हेल्पलाइन तथा अनलाइन रिपोर्टिङ प्रणाली मार्फत सेवा, अनुगमन तथा समन्वयलाई निरन्तरता दिइएको छ।

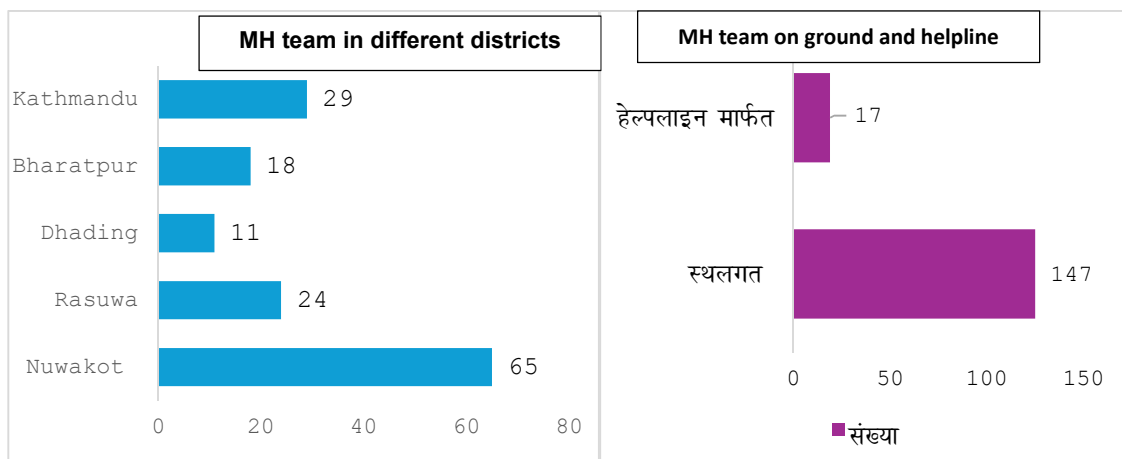

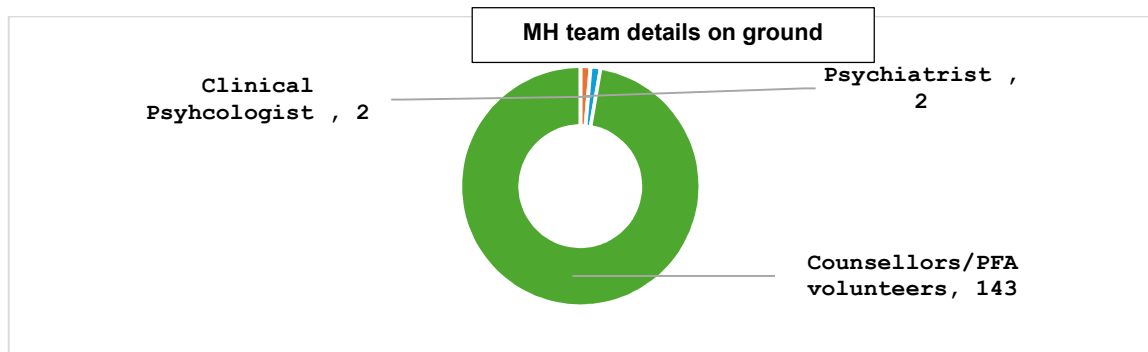
१. मनोसामाजिक परामर्श

२. मनोचिकित्सक सहितको मानसिक स्वास्थ्य टोली परिचालन:

परिवार कल्याण महाशाखा

- धादिंग जिल्लाको बैरेनी अस्पतालबाट सम्पूर्ण आधारभूत सेवा प्रवाह गर्ने आवश्यक औषधि उपकरण प्रदान गरि आजबाट प्रसुती सेवा प्रवाह गरिएको छ।
- नुवाकोट जिल्लाको स्टार मा वि मा रहेको होल्डिङ सेन्टरमा शिविर संचालन गरि मागअनुसारको मोयो नामक औजार गर्भवती जाँचका लागि प्रदान गरिएको छ।

- EpiC को सहयोगमा RUTF (Ready-to-Use Therapeutic Food) निम्न स्थानहरूमा हस्तान्तरण/प्राप्त भएको छः
 - गोरखा जनस्वास्थ्य कार्यालय — २०० कार्टुन
 - धादिङ जनस्वास्थ्य कार्यालय — ३०० कार्टुन
 - गजुरी — १२० कार्टुन (बेनीघाट रोराङ तथा गजुरीका लागि)
 - बैरेनी — ८० कार्टुन
 - नुवाकोट — ४०० कार्टुन (त्रिशूली, तारकेश्वर तथा बेलकोटगढीका लागि)
 - रसुवा (धुन्चे) — RUTF प्राप्त भएको छ।

- विगतै २२भदौ २०८३ .सं. सम्पन्न दोस्रो Nutrition Cluster Meeting बाट होलिडिङ सेन्टरहरूमा पोषण स्क्रिनिङलाई निरन्तरता दिने निर्णय गरिएको छ ।
- काठमाडौँस्थित Yellow Gumba मा ५ वर्षमुनिका बालबालिकाको पोषण स्क्रिनिङ गर्दा कुनै पनि बालबालिकामा कुपोषण पहिचान नभएको ।

खोप तथा खोपद्वारा रोकथाम गर्न सकिने रोग (VPD) निगरानी अद्यावधिक:

- यसैगरी **OCV** अभियानको तयारीस्वरूप २०८३ भदौ २३ गते तपसिल बमोजिमका **OCV** खोपकालागि सहयोगमा निम्न स्वास्थ्य सामग्री तथा खोपजन्य सामग्रीहरू नुवाकोटमा ढुवानी गरिएको छः
 - हैजा खोप (Cholera Vaccine) – ८०,५२३ डोज (२३ बक्स)
 - फ्रिज—फ्री भ्याक्सिन क्यारियर — १० थान
 - आइस प्याक (०.६ लिटर) — २२० थान
 - फ्रिज ट्याग — ८ थान

- इन्फोग्राफिक

- यस अवधिमा भाइभर गुरपबाट दुईवटा इन्फोग्राफिक सामाग्रीहरु भाइभर गुरपबाट प्रसारण गरिएका छन्। जसमा पहिलो इन्फोग्राफिकमा प्रेस काउन्सिल नेपालद्वारा फोटो तथा भिडियो सम्बन्धी मापदण राखिएको छ । त्यसैगरी दोस्रो इन्फोग्राफिकमा झापा र कैलालीमा सञ्चालन हुन गइरहेको जापानिज ईन्सेफलाईटिस (JE) रोग विरुद्धको खोप अभियान बारेमा जानकारी दिइएको छ

यस अवधीमा राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सुचना तथा सञ्चार केन्द्रको फेसबुक पेजबाट जेन जी दिवसको उपलक्ष्यमा जेन जी शहिदको सम्मान स्वरुप सन्देश राखिएको छ ।

अनुसुची

SORMAS को Daily Surveillance Report Module मा पछिल्लो २४ घण्टामा प्रतिवेदन भएका संक्रामक रोगहरु

Cases reported by each shelter, by date

Grey cells (—) = no report received; a shaded 0 is a reported zero

	07 Sep
Sundari Kyaurini Secondary School	53
Chandrajyoti Secondary School	12
Ayurveda Alternative Hospital	6
Sulakshana Secondary School	5
Kemin Shyame Wangfel Secondary School	2
Lingling Kaning Chhoyeiling Gumba	1
Shivalaya Basic School	1
Bhimsensthan Secondary School	1
AG church bidur 9	1
himalayan academy bidur 2	1
Nilkantha Secondary School	0
Simle Basic School	0
Ganesh Primary School	0
Dhading Multiple Campus	0
Tamang Plaza, Bidur-4, Battar	0

Ministry of Health and Food Safety
Department of Health Services
 Epidemiology and Disease Control Division

Mental Health Psychosocial Support Flood Response Summary

03/09/2026

The **Bhotekoshi–Trishuli river flash flood** of Bhadra 10, 2083 (Aug 2026) affected 15 municipalities from **Rasuwa, Dhading, Nuwakot, Gorkha and Chitwan** districts. To address fear, distress, grief and other mental health and psychosocial concerns among affected communities, the NCD and Mental Health Section is coordinating a multi-agency response with government bodies and partner organisations. Summary reflects field reporting as of Bhadra 18, 2083.

4911 Total people Reached/contacted	2695 people reached out PFA/MHPSS (New +Follow-up)	112 providers 2 psychiatrist, 2 Clin-psychologist, 108 counselors, PFA volunteers and Mental health teams mobilized	45 Calls attended through helplines regarding mental health
--	---	---	--

Psychosocial Support

- Nuwakot holding centers** – 63 mental health personnel mobilized across 13 centres and affected communities 2087 (New and follow-up) received MHPSS/PFA. Common concerns included stress, anxiety, sadness, and crying.
- Bharatpur, Nawalpur, Sindhupalchok:** MHPSS services were provided to 45 people in Bharatpur, 87 in Nawalpur (Madhyabindu Hospital), and 38 in Sindhupalchok, including relatives and friends of deceased or missing persons.
- Yellow Gumba, Kathmandu** – 12 PSCs were mobilized to assess MHPSS needs and provide support to affected people at the centres, including 60 individuals through group counselling sessions for adolescent girls other affected groups.
- Rasuwa** – Services have been initiated at 4 holding centres, with 14 PSCs/PFA volunteers deployed. Approximately 83 people have received MHPSS services, with additional PSCs en route for further support.

Deployment of a specialized team including a psychiatrist

- A team comprising a psychiatrist and a clinical psychologist is currently en route to various holding centers in Nuwakot and will visit 12 different centers and manage the mental health needs.

Tele- Psychiatric service

- Specialist Psychiatrist consultation started online counseling service for flood-affected individuals, providing confidential and empathetic psychiatric support for issues such as anxiety, stress, grief, trauma, and emotional

Referral, IEC and Reporting

- Referral pathways established with for specialist services.
- Mental health and helpline IEC materials continuously disseminated with **NHEICC**.
- Online reporting form shared to monitor and coordinate MHPSS activities.

Helpline Support – active 24/7

1115 Hello Health (General Health response including mental health)	1166 National Suicide Prevention Helpline	1098 Child Helpline	16607152005 KOSHISH
16600102005 TPO Nepal	9768586675 CMC Nepal	9705443579 Kanti Children's Hospital (mental health)	9766467704 Vidusi Psychological Support

Planned Next Steps

- Ensure community mental health through co-ordination with stakeholders.
- Mental health support to the relatives/friends of lost/dead individuals.
- Develop digital mental health system for co-ordination among three tier government and related stakeholders.
- Identify and assess mental health medicine needs across municipalities and health facilities in Rasuwa and Nuwakot.
- Strengthen emergency mental health support for children and adolescents.
- Map and mobilize additional mental health staff in affected areas.